

TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ TP. HỒ CHÍ MINH
UNIVERSITY OF ECONOMICS HO CHI MINH CITY
KHOA TÀI CHÍNH CÔNG

GIÁO TRÌNH THUẾ 1

ĐỒNG CHỦ BIÊN
TS. LÊ QUANG CƯỜNG
TS. NGUYỄN KIM QUYẾN

* S K V 1 1 6 7 9 6 *

**NHÀ XUẤT BẢN KINH TẾ
TP. HỒ CHÍ MINH**

TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ TP. HỒ CHÍ MINH
UNIVERSITY OF ECONOMICS HO CHI MINH CITY
KHOA TÀI CHÍNH CÔNG

Đồng chủ biên: TS. Lê Quang Cường
TS. Nguyễn Kim Quyến

GIÁO TRÌNH
THUẾ 1

NHÀ XUẤT BẢN KINH TẾ TP.HCM
NĂM 2015

LỜI MỞ ĐẦU

Trong nền kinh tế thị trường, thuế đã trở thành công cụ tài chính vĩ mô quan trọng và ảnh hưởng đáng kể đến các mối quan hệ cân đối lớn của nền kinh tế thị trường từ đó tác động đến tăng trưởng kinh tế bền vững của đất nước. Những hiểu biết về bản chất, đặc điểm và vai trò của thuế nói chung hay hiểu biết về bản chất, đặc điểm và vai trò cũng như các quy định pháp luật của từng loại thuế hiện hành nói riêng là hết sức cần thiết cho tất cả các tổ chức, cá nhân trong xã hội. Những hiểu biết này sẽ góp phần giúp cho các tổ chức, cá nhân trên cơ sở các thông tin về thuế tiếp cận được sẽ đưa ra các quyết định phù hợp mang lại các kết quả góp phần gia tăng lợi ích kinh tế của các tổ chức, cá nhân trên khuôn khổ tuân thủ pháp luật về thuế.

Quyển sách này nhằm cung cấp cho sinh viên những kiến thức khái quát về thuế nói chung cũng như về các loại thuế hiện hành nói riêng. Xây dựng nền tảng lý luận khái quát về thuế và hệ thống hóa các quy định của hệ thống pháp luật thuế hiện hành cho sinh viên trên cơ sở dung hòa giữa việc nghiên cứu lý thuyết và việc nghiên cứu luật thuế. Trên cơ sở các môn học liên quan đã được đào tạo, quyển sách này sẽ trang bị các kiến thức cần thiết cho sinh viên trong việc thực hiện quy trình tuân thủ pháp luật về thuế trong nghề nghiệp tương lai của họ cũng như làm nền tảng kiến thức cần thiết cho sinh viên trong việc hoạch định thuế trong đầu tư và kinh doanh.

Giáo trình này được biên soạn làm giáo trình giảng dạy bậc đại học thuộc các chuyên ngành như: tài chính công, tài chính doanh nghiệp, ngân hàng, kế toán, kiểm toán, luật, kinh tế phát triển. Thời lượng giảng dạy của giáo trình từ 2 đến 3 tín chỉ. Đối tượng học là sinh viên bậc đại học năm thứ 3.

Tham gia biên soạn quyển sách này gồm:

- TS. Lê Quang Cường – TS. Nguyễn Kim Quyến: Đồng chủ biên
- ThS. Võ Thế Hào: Thành viên

Tập thể tác giả rất mong nhận được những đóng góp quý báu từ phía các đồng nghiệp hoặc các nhà nghiên cứu để bổ sung, sửa chữa cho quyển sách ngày càng hoàn thiện hơn. Mọi ý kiến đóng góp xin vui lòng gửi về địa chỉ:

Bộ môn Thuế - Khoa Tài chính Công - Trường Đại học Kinh tế Thành Phố Hồ Chí Minh, 279 Nguyễn Tri Phương, quận 10, Thành Phố Hồ Chí Minh. Điện thoại: 38.563784; email: quangcuongle@yahoo.com.

MỤC LỤC

Trang

Lời mở đầu	iii
Mục lục	v
CHƯƠNG 1: TỔNG QUAN VỀ THUẾ	1
I. Khái niệm, bản chất và đặc trưng cơ bản của thuế.....	1
1. Khái niệm về thuế	1
2. Bản chất của thuế	4
3. Các đặc trưng cơ bản của thuế	5
II. Vai trò của thuế trong nền kinh tế.....	7
1. Công cụ huy động nguồn tài chính đáp ứng nhu cầu chi tiêu của Nhà nước	7
2. Công cụ điều tiết vĩ mô kinh tế – xã hội	10
3. Công cụ điều tiết thu nhập, thực hiện công bằng xã hội	16
III. Phân loại thuế	17
1. Phân loại theo đối tượng của thuế	17
2. Phân loại theo phương thức huy động của thuế	18
3. Phân loại theo thẩm quyền được phép sử dụng thuế	22
IV. Các yếu tố cơ bản hợp thành luật thuế	23
1. Tên gọi của thuế	23
2. Đối tượng chịu thuế	23
3. Đối tượng không chịu thuế	23
4. Người nộp thuế	23
5. Căn cứ tính thuế	24
6. Thuế suất	24
7. Miễn thuế, giảm thuế	27
V. Khái quát hệ thống thuế việt nam	28
1. Giai đoạn trước ngày 01/01/1990	28
2. Giai đoạn từ ngày 01/01/1990 đến 31/12/1995	29
3. Giai đoạn từ ngày 01/01/1990 đến nay	30
CHƯƠNG 2: THUẾ XUẤT KHẨU, THUẾ NHẬP KHẨU	33
I. Tổng quan về thuế Xuất khẩu, thuế Nhập khẩu	34
1. Khái niệm	34

2. Đặc điểm	34
3. Vai trò	35
II. Nội dung cơ bản của thuế Xuất khẩu, thuế Nhập khẩu hiện hành	38
1. Đối tượng chịu thuế	38
2. Đối tượng không chịu thuế	38
3. Người nộp thuế	39
4. Phương pháp tính thuế	41
5. Miễn thuế, xét miễn thuế, giảm thuế	57
6. Hoàn thuế	66
CHƯƠNG 3: THUẾ TIÊU THỤ ĐẶC BIỆT	73
I. Tổng quan về thuế Tiêu thụ đặc biệt	73
1. Khái niệm	73
2. Đặc điểm	74
3. Vai trò	75
II. Nội dung cơ bản của thuế Tiêu thụ đặc biệt hiện hành	77
1. Đối tượng chịu thuế	77
2. Đối tượng không chịu thuế	78
3. Người nộp thuế	82
4. Phương pháp tính thuế	83
5. Khấu trừ thuế	96
6. Miễn thuế, giảm thuế	98
7. Hoàn thuế	98
CHƯƠNG 4: THUẾ GIÁ TRỊ GIA TĂNG	101
I. Tổng quan về thuế Giá trị gia tăng	101
1. Khái niệm	101
2. Đặc điểm	102
3. Vai trò	103
II. Nội dung cơ bản của thuế Giá trị gia tăng hiện hành	104
1. Đối tượng chịu thuế	104
2. Đối tượng không chịu thuế	105
3. Người nộp thuế	111
4. Phương pháp tính thuế	114
5. Hoàn thuế	140

CHƯƠNG 5: THUẾ THU NHẬP DOANH NGHIỆP	147
I. Tổng quan về thuế Thu nhập doanh nghiệp	147
1. Khái niệm	147
2. Đặc điểm	148
3. Vai trò	148
II. Nội dung cơ bản của thuế Thu nhập doanh nghiệp hiện hành	150
1. Đối tượng chịu thuế	150
2. Người nộp thuế	151
3. Phương pháp tính thuế	152
4. Ưu đãi thuế thu nhập doanh nghiệp	186
5. Thuế Thu nhập doanh nghiệp đối với thu nhập từ chuyển nhượng vốn, chuyển nhượng chứng khoán	195
6. Thuế Thu nhập doanh nghiệp đối với thu nhập từ chuyển nhượng bất động sản	198
CHƯƠNG 6: THUẾ THU NHẬP CÁ NHÂN	208
I. Tổng quan về thuế Thu nhập cá nhân	208
1. Khái niệm	208
2. Đặc điểm	209
3. Vai trò	211
II. Nội dung cơ bản của thuế Thu nhập cá nhân hiện hành	213
1. Đối tượng chịu thuế	214
2. Các khoản thu nhập được miễn thuế	233
3. Người nộp thuế	237
4. Phương pháp tính thuế	240
5. Giảm thuế	259
6. Khấu trừ thuế	259
CHƯƠNG 7: THUẾ TÀI NGUYÊN	262
I. Tổng quan về thuế Tài nguyên	262
1. Khái niệm	262
2. Đặc điểm	262
3. Vai trò	263
II. Nội dung cơ bản của thuế Tài nguyên hiện hành	263
1. Đối tượng chịu thuế	263
2. Người nộp thuế	264

3. Phương pháp tính thuế	265
4. Thuế tài nguyên đối với dầu thô, khí thiên nhiên	275
5. Miễn thuế, giảm thuế	281
CHƯƠNG 8: THUẾ SỬ DỤNG ĐẤT NÔNG NGHIỆP.....	283
I. Tổng quan về thuế Sử dụng đất nông nghiệp	283
1. Khái niệm	283
2. Đặc điểm	284
3. Vai trò	285
II. Nội dung cơ bản của thuế Sử dụng đất nông nghiệp hiện hành	286
1. Đối tượng chịu thuế	286
2. Đối tượng không chịu thuế	286
3. Người nộp thuế	286
4. Phương pháp tính thuế	287
5. Miễn thuế, giảm thuế	291
CHƯƠNG 9: THUẾ SỬ DỤNG ĐẤT PHI NÔNG NGHIỆP	294
I. Tổng quan về thuế Sử dụng đất phi nông nghiệp	294
1. Khái niệm	294
2. Đặc điểm	295
3. Vai trò	296
II. Nội dung cơ bản của thuế Sử dụng đất phi nông nghiệp hiện hành	296
1. Đối tượng chịu thuế	296
2. Đối tượng không chịu thuế	297
3. Người nộp thuế	299
4. Phương pháp tính thuế	300
5. Miễn thuế, giảm thuế	305
CHƯƠNG 10: THUẾ BẢO VỆ MÔI TRƯỜNG	308
I. Tổng quan về thuế Bảo vệ môi trường	308
1. Khái niệm	308
2. Đặc điểm	309
3. Vai trò	309
II. Nội dung cơ bản của thuế Bảo vệ môi trường hiện hành	309
1. Đối tượng chịu thuế	309

2. Đối tượng không chịu thuế	311
3. Người nộp thuế	311
4. Phương pháp tính thuế	312
5. Hoàn thuế	315
BÀI ĐỌC THÊM	317
PHỤ LỤC	324

ĐÃ XUẤT BẢN

1. GIÁO TRÌNH QUẢN LÝ THUẾ (THUẾ 2)
TÁC GIẢ: PGS. TS. NGUYỄN NGỌC HÙNG - CHỦ BIÊN
2. KỸ THUẬT KHAI BÁO THUẾ (THUẾ 3)
TÁC GIẢ: TS. LÊ QUANG CƯỜNG
3. BÀI TẬP VÀ CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM THUẾ
TÁC GIẢ: TS. NGUYỄN KIM QUYẾN - CHỦ BIÊN
4. THỊ TRƯỜNG DỊCH VỤ TÀI CHÍNH VIỆT NAM
TRÊN ĐƯỜNG HỘI NHẬP
TÁC GIẢ: PGS. TS. VŨ THỊ MINH HẰNG - CHỦ BIÊN
5. TÀI CHÍNH CÔNG VÀ PHÂN TÍCH CHÍNH SÁCH THUẾ
TÁC GIẢ: PGS. TS. SỬ ĐÌNH THÀNH - TS. BÙI THỊ MAI HOÀI
6. NGHIỆP VỤ QUẢN LÝ VÀ KẾ TOÁN KHO BẠC NHÀ NƯỚC
TÁC GIẢ: TS. LÊ QUANG CƯỜNG - TS. NGUYỄN KIM QUYẾN
7. KẾ TOÁN TÀI CHÍNH - QUYỂN 1
BỘ MÔN KẾ TOÁN TÀI CHÍNH - KHOA KẾ TOÁN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ TP. HỒ CHÍ MINH
8. KẾ TOÁN TÀI CHÍNH - QUYỂN 2
BỘ MÔN KẾ TOÁN TÀI CHÍNH - KHOA KẾ TOÁN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ TP. HỒ CHÍ MINH
9. KẾ TOÁN TÀI CHÍNH - QUYỂN 3
BỘ MÔN KẾ TOÁN TÀI CHÍNH - KHOA KẾ TOÁN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ TP. HỒ CHÍ MINH
10. GIÁO TRÌNH KẾ TOÁN TÀI CHÍNH
BỘ MÔN KẾ TOÁN TÀI CHÍNH - KHOA KẾ TOÁN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ TP. HỒ CHÍ MINH

Sách phát hành tại:

Công ty TNHH một thành viên Sách Kinh tế (SKT)

TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ TP. HCM

SÁCH KINH TẾ

Cơ sở B - Trường Đại học Kinh tế TP. Hồ Chí Minh
279 Nguyễn Tri Phương, P.5, Q.10 (Phòng B.007)
Điện thoại: (08)38.533.563 Fax: (84.8)39.572.934
Email: skt@ueh.edu.vn Website: www.skt.ueh.edu.vn

SKT - SỨC MẠNH KINH TẾ TRI THỨC

ISBN: 978-604-922-188-0

Giá: 129.000đ